

Bu ay birkaç önemli noktaya tekrar değineceğiz. Bunlardan ilki rok yapmak. Bu sayfada hem rok yapmanın önemi ve gücüne bakacağız hem de doğru zamanda ve doğru yerde yapılmasını inceleyeceğiz. Bu iki noktayı aklınızda tuttuğunuz sürece ve oyunlarınızı bu şekilde oynadıkça bu noktaların oyununuzun bir parçası haline geldiğini göreceksiniz. Böylece başka noktalara önem verip daha iyi bir satranç oyuncusu olma yolunda önemli aşamalar kaydedeceğinizi düşünüyoruz.

Rok

Daha önce de incelediğimiz gibi rok satrancın önemli konularından biridir. Bir yandan savunma yapılırken diğer yandan Kale açık olan düşeyi ele geçirerek saldırıda bulunur. Rok yapmak için Kale ve Şah arasındaki taşların bulundukları kareden ayrılmaları gerekir. Bu iyi bir şekilde yapılırsa oyuncuya taş gelişmesi ve merkezi kapma yolunda önemli yararlar sağlar. At, Fil ve uzun rok yapılacağı zaman Vezir'in Kale ve Şah arasındaki kareleri boşaltmasıyla açılış hamleleri tamamlanır eksik kalan tek nokta roktur.

Rokun oyunun hemen başında açılış hamleleri içerisinde ya da sonunda yapılmasının nedeni merkezde oluşan baskı yüzündendir. İlk hamleler piyonlarla yapılan merkez kapma hareketleridir. Bununla birlikte merkezde bulunan Şah piyonların arkasında açıkta bulunur. Rok yaparak, uzunca bir süre yerlerinden kıpırdamayacak olan yan piyonların arkasına yerleşen Şah burada güvendedir. Ayrıca çok güçlü bir taş olan Kale'nin merkeze gelmesi oradaki piyon gerilimine bir güç katar. Kale, açılan bir düşeyi olarak köşede bulunduğu

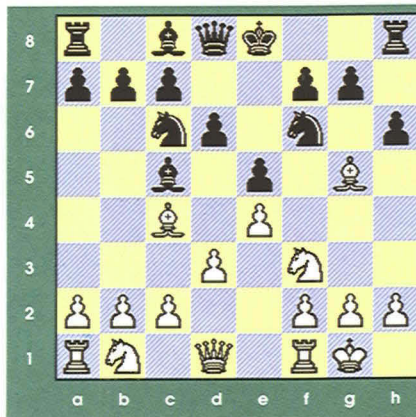
halden çok daha saldırgan bir hale bürünür.

Rok yaparken dikkat edilmesi gereken nokta oyunun gelişimidir. Yalnızca rok yapmış olmak için rok yapmayın. Oyunu izleyerek rok yapılması gereken zamanı iyi belirleyin. Kimi zaman yersizce yapılan roklar size güç kazandırmak yerine temponuzu düşürür ve sizi zor durumlarda bırakabilir.

Uzun rok mu ya da kısa rok mu yapacağınıza karar vermek de önemlidir. Uzun rokta Şah en köşedeki piyona ulaşamadığı için bu piyon çok zayıflar ancak Kale'nin d düşeyine gelmesi size çok büyük yararlar sağlayabilir.

Şimdi birkaç oyun inceleyelim.

1. e4 e5 2. Af3 Ac6 3. Fc4 Fc5 4. O-O Af6 5. d3 d6 6. Fg5 h6

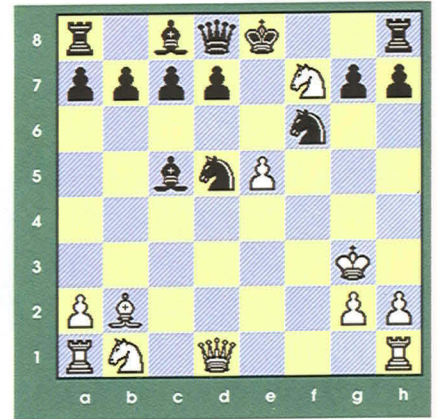
Bu ilk örnekte Siyah rok yapmıyor ve Şah

kanadından saldırıda bulunuyor.

7. Fh4 g5 8. Fg3 h5 9. Axcg5 h4 10. Axf7 hxg3 11. Axd8 Fg4 12. Vd2 Ad4 13. Ac3 Af3+ 14. gxf3 Fxf3 15. hxg3 Kh1# 0-1

Gördüğümüz gibi oyunu kazanmak için rok yapmak zorunda değilsiniz.

1. e4 e5 2. Af3 Ac6 3. Fc4 Fc5 4. c3 Af6 5. d4 exd4 6. e5 Ae4 7. Fd5 Axf2 8. Şxf2 dxc3+ 9. Şg3 cxb2 10. Fxb2 Ae7 11. Ag5 Axd5 12. Axf7

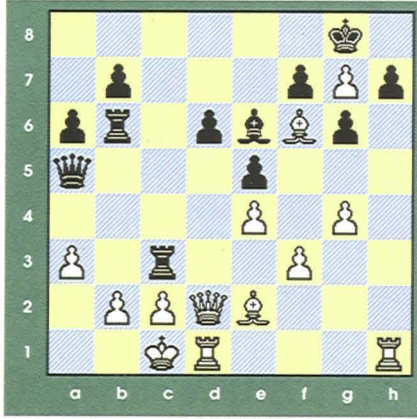

Bu kez siyah rok yapacak ve saldırısı bu hamleyle başlayacak.

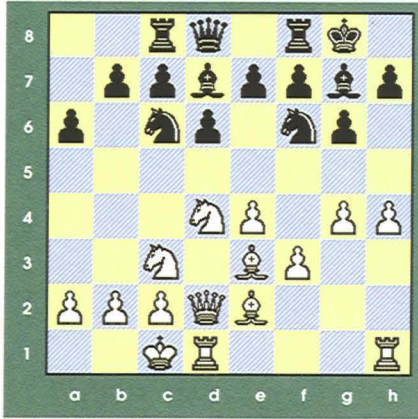
12... O-O! 13. Axd8 Ff2+ 14. Şh3 d6+ 15. e6 Af4+ 16. Şg4 Axe6 17. Axe6 Fxe6+ 18. Şg5 Kf5+ 19. Şg4 h5+ 20. Şh3 Kf3# 0-1

1. e4 c5 2. Af3 d6 3. d4 cxd4 4. Axd4 Af6 5. Ac3 g6 6. Fe3 Fg7 7. f3 Ac6 8. Vd2 a6 9. O-O-O Fd7 10. g4 Kc8 11. Fe2 O-O 12. h4

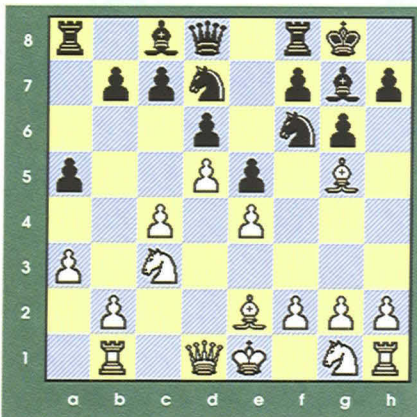
İki oyuncuda farklı taraflara rok yaptığı zaman genelde piyonlar ileri sürülerek düşey açmaya çalışılır ve saldırılar bu açık düşeylerden yapılır.

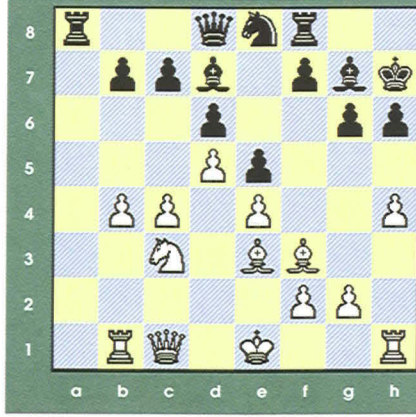
12... Axd4 13. Fxd4 Va5 14. Şb1 e5! 15. Fe3 Fe6 16. a3 Kfd8 17. Fg5 Kd7 18. h5 Kdc7 19. h6 Kxc3!? 20. hxg7 K8c6 21. Fxf6 Kb6

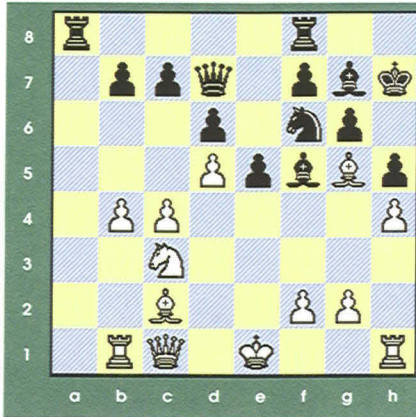
22. Fb5!! 22... Kxb5 23. Vxd6 Kc8 24. Vf8+ Kxf8 25. gxf8=V+ Şxf8 26. Kxh7 1-0
1.d4 d6 2.c4 g6 3.Ac3 Fg7 4.e4 e5 5.d5 Ad7 6.Fe2 a5 7.a3 Agf6 8.Fg5 0-0 9.Kb1 Beyaz burada roku geçiktirerek iki kanatta da gelişmeyi amaçlıyor.

9...h6 10.Fe3 Ac5 11.Ff3 Fd7 12.b4 axb4 13.axb4 Aa4 14.Age2 Ae8 15.Axa4 Kxa4 16.Vc1 Şh7 17.Ac3 Ka8 18.h4!

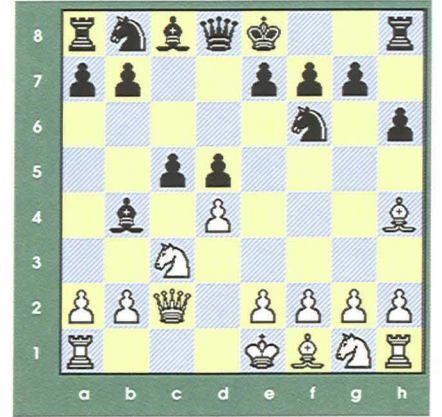
18...h5 19.Fd1 f5 20.exf5 Fxf5 21.Fc2 Af6 22.Fg5 Vd7

23.0-0!
İşte rok 23. hamlede yapılıyor. Ve oyun şu şekilde sürüyor:

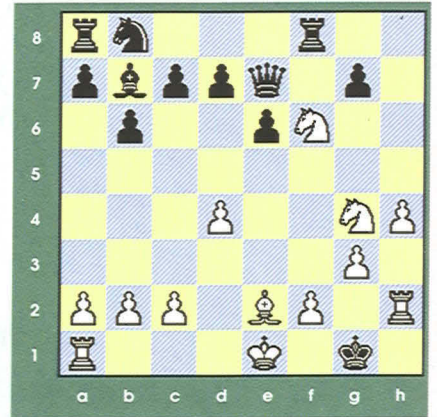
23...c6 24.dxc6 Vxc6 25.Fxf5 gxf5 26.Ad5 Axd5 27.cxd5 Vxd5 (27...Vd7) 28.Kd1 Ve4 29.Kxd6 f4 30.f3 Ve2 31.Kb2 Vb5 32.Vb1+ Şh8 33.Kbd2 e4 34.Fh6 Ve5 35.Vxe4 Kfe8? 36.Fxg7+ Vxg7 (36...Şxg7 37.Vg6+) 37.Vxf4 Ka1+ 38.Şh2 Kf8 39.Vxf8+ Vxf8 40.Kd8 Şg7 41.Kxf8 Şxf8 42.Kd7 1-0

1. d4 Af6 2. c4 e6 3. Ac3 Fb4 4. Vc2 d5 5. cxd5 exd5 6. Fg5 h6 7. Fh4 c5 8. O-O-O Fxc3 9. Vxc3 g5 10. Fg3 cxd4 11. Vxd4 Ac6

12. Va4 Ff5 13. e3 Kc8 14. Fd3 Vd7 15. Şb1 Fxd3+ 16. Kxd3 Vf5 17. e4 Axe4 18. Şa1 O-O 19. Kd1 b5 20. Vxb5 Ad4 21. Vd3 Ac2+ 22. Şb1 Ab4 0-1

1. d4 f5 2. e4 fxe4 3. Ac3 Af6 4. Fg5 e6 5. Axe4 Fe7 6. Fxf6 Fxf6 7. Af3 O-O 8. Fd3 b6 9. Ae5 Fb7 10. Vh5 Ve7 11. Vxh7+ Şxh7 12. Axf6+ Şh6 13. Aeg4+ Şg5 14. h4+ Şf4 15. g3+ Şf3 16. Fe2+ Şg2 17. Kh2+ Şg1

18. Şd2#
(18. O-O-O# bakarsanız bu da oyunu kazandırır.)
Dikkat etmemiz gereken noktalar:
-Kale'nin açık düşeyleri alması.
-Rok yapma zamanının önemi.
-Hangi tarafa rok yapacağımıza karar vermektir.

Özgür Tek